

WIADOMOSCI WARSZAWSKIE
W SOBOTE DZIA 6. SIERPNIA ROKU 1768.

Z Warszawy d. 6. Sierpnia. i inni podróż swoją takowymże
Jmć P. Walicki Kasztelan So- sposobem odprawić wzięli przed
chaczewski po kilku tygodnio- się.
wym w Dobrach swoich zaba- Wypis różnych listów z Liworny
wieniu, dnia onegdajszego po- pisanych d. 8. Czerwca. Wiado-
wrócił tu. Z kąd Jmć P. Graff mości świeże, a oraz pewne, z
Brühl General Artylleryi Ko- Korfyki wyspy donoszą, iż Ge-
ronney pożegnawszy Nayaśn: nerał Paoli całą wysepę należy-
Pana oddał się świeżo Wisłą na cie obiechał, i z pilnością obli-
czas nieiaki do Gdańska, do któ- wiszą miejsca znakomitsze oglą-
rego także Jchmć Państwo Po- dał, aby ie przywidł do tego
tocy Krayczostwo Koronni, stanu, którego ninieysze okoli-
Ossoliński, Sędmirski, Starosta, czności wyciągaia, i ludźni na-

leżycie opatrzył. Też listy przydaią, iż General Paoli, po przybyciu pierwszego pocztu wojska Francuskiego do Ajaccio, radę stanu generalną odprawił, na którey wszyscy po różnych Królestwa Powiatach zwierzchność mający byli przytomni. Na tey radzie postanowiono, za niechać do czasu spuszczenia drzewa do budowy zgodnego, a wczynie ninieyszym iedynie myśleć o wynaydowaniu sposobu dania odporu tym, którzy by na lądzie ubliżyć wolności narodowey usiłowali. *Dnia 10. Czerwca.* General Paoli okopy prawie niedobyte kazał wysypać, i oneż dobrą nader i dostateczną Artylleryą opatrzył. Na radzie narodowey uchwalono bez litości tych zabiać, ktorzy by ważyli się polować w Kraiu Korfykanom podległym, choć by też Officyerem Francuskim był. *Dnia 17 Czerwca.* Listy z Korfyki pod datą 10 tego miesiąca donoszą, iż Korfykanom z Anglii przystawiono wiele nader broni i ammunicyi. Też listy przydaią, iż wojenne Angielskie okręty nie przestają krążyć przy brzegach Korfyki. Korfykanie czekali wyjazdu Genuńczyków z wyspy, dla wyra-

żenia zdania swoiego względem traktatu rozpoczętego w Genui, ułożonego w Madrycie, zawartego w Wersalu, stanowiącego los Królestwa Korfykańskiego. Wyspa Korfyka niema być zastawiona Koronie Francuskiej iak z razu mówiono, ale zupełnie ustąpiona. Genuńczykom za to, osobliwsze do handlu należące wolności we Francyi i Hiszpanii są nadane. General Paoli miał się z tym dać slyszuć, że iesli wszystkie morskie potencie na to pozwolą, i on też zezwoli, inaczey zaś do ostatniey kropli krwi swoiey będzie wolności narodowey bronił.

Z Liworny d. 18. Czerwca.

Jedwabiu taką w tym Państwie jest tego roku obfitość, iż się naymniey trzy razy tyle zebrać spodziewaią, ile roku przeszłego. Drugi tu stanął Francuski statek, z resztą ekwipażów Posła, od Regencyi Trypolitańskiej do Hollandyi poslanego. Przełożeni zdrowia oznaymić onemu kazali, aby w dalszą niecdwłócznie ku Marsylii puścił się żeglugę. Mamy wiadomość, iż na tym także statku Maytek ieden na morową zarzę umarł. Na wyspie Korfyce do żwaney

nader wojny przygotowania czynią. Korfykanie mocne rozstawili poczty około *S. Fiorenzo, Calvi, Ajaccio, Bonifasio, i Algajola*. Prowincyi *Elpomonte* Obywatele ofiarowali Generałowi *Paoli* 1000 ochotników pod Kommandą Wodza od nich wyznaczonego. Wzylcy należą być opatrzeni kosztem tychże obywatelów. Do tego Korpusu ochotników przyleci być mają ludzie od 18 do 30 lat mający, każdy z nich ma pią wielkiego, fazyę, kilka par pistoletów i pułniał. Neapolitanie po osadzeniu *Benewentu*, osadzili też wojskiem swoim Miasta *Ponte-Corvo i Terrasina*. A że dwie ich fregatki wyzły pod żagle, rozumieją, iż pewną kwotę wojska wysadzą na brzeg pod *Orbitello*, które Miasto nie jest dalekie od *Castro i Ronciglione*.

Z *Cadix* d. 7. Czerwca. Okręt *Elisabeth* nazwany pod Kommandą Pana *Albuquerque* zostający, przybył tu dnia 27 przelżtego miesiąca z *Kartageny*, i na brzeg wysadził 270 żołnierzy do wyspy *Cuba* naznaczonych. Dnia 4 Czerwca ztąd wyszedł pod żagle okręt należący do

Kompanii niewolników w *Murzyńskim Kraju* zakupujących, ten okręt do *Porto-Rico* żeglować ma. Z *Gibraltaru* odebrałszy wiadomość, iż wszystkim *Marokańskim* rozbojnikom na morze wynieść kazano. Fregata Angielska *la Guadeloupe* nazwana, krążyć ma przy brzegach *Marokańskich*, dla zważenia dalszych obrotów tychże *Marokańskich* okrętów. Okręt nasz wojenny *le Terrible* dnia 27 Maja ztąd dla krążenia po morzu wyszedł.

Z *Madrytu* d. 24. Czerwca.

Margrabia d'Osun Posel Francuski, oddał dnia 3 tego miesiąca Królowi *Jmci* list od Króla *Jmci* Francuskiego, w którym Król *Jmci* Francuski oznajmuie, iż mianował Kawalerem Orderu *S. Ducha Infanta Jmci Xawiera*, i oraz tenże Order pożyła, aby nim od Króla *Jmci* Oycy swiego był przyozdobiony. Król *Jmci* dnia następującego oddał tenże Order *Synowi* swojemu, a zwyczajną troczyfłość przyjęcia tego do liczby tychże Kawalerów, do dalszego czasu odłożył. Dnia 5 tegoż miesiąca oddany był Królowi *Jmci* list przez Kawalera *de Gray* Posła

Angielskiego, w którym Król ludzi dla widzenia iey ciała Gdy Jmć Angielski donosi o śmierci na schodach czekali ażeby im Siostry swoiey Ludowiki Anny. pozwolono wuiść do Pokoiów, Dwór z tey okazji wziął na się Delfin Jmć wyszedł, mający do żalobę na 9 dni. Marly wyiechać, jeden z Szway-

Z Madrytu d. 25. Czerwca.

Dnia 15 tego miesiąca Hrabia uczynić, ale tłum wielki ludzi *de Rubion* Posel od Dworu Fran- sprawił, iż balasy marmu owe cuskiego miał u Króla Jmci au- przy schodach obaliły się, przez dyencyą, na ktòrey doniósł o co jeden człowiek zabity, a wie- śmierci Xieźniczki Krystyan- tu innych ranionych było. Del- córki Xiążęcia Sabaudyi. Dwór fin Jmć przytomny temu będąc, z tey okazji wziął na się żalobę ratować wszytkiemu sposobu na dni 15. Na usilne żądania mi tych ludzi kazał, i żal swòy wielu Kupców, Król Jmć swo- z takowego przypadku oświad- iey Flocie w *Cadix* zatrzymać się czył. Po Exenterowaniu ciała ieszcze przez czas nieiaki ka- Królowey Jeymci poznano, iż zał. Zboża w Królestwie tu- choroba iey nic innego nie by- teyszym tak piękne są, iż ró- ła, tylko suchoty, płuca pełne wnych onym nie pamiętają. Prze- były wrzodów małych.

DONIESIENIE

Z Wersalu d. 2. Lipca. Cia-

ło zmarley Królowey Jeymci dnia dzisieyszego z zwyklemi ceremoniami i wspanialością do Opactwa *S. Denis* zawiezione było. Dwór od dnia 27 tego miesiąca, do dnia 27 Września w *Compiegne* zostawać ma, a pietym do *Fontainebleau* przeniesie się. Nazajutrz po śmierci Królowey Jeymci zeszło się tu wiele

Z Warszawy d. 6. Sierpnia.

Są do przedania 3 *Antaty*, słodkiego *Wegierskiego Wina*, iako też 7 *Wazów z Saskiey Porcelany*, do postawienia na *Kominek*, Kto tedy zechce ie kupić, doydzie o tym dalszey wiadomości w *Marywilu* Num: 19. Znajdują się też tamże 200 *Topazów Czeskich w srebro* oprawione tak iak *Brillanty* zwy-

SUPPLEMENT

DO WIADOMOSCI WARSZAWSKIEJ

W SOBOTĘ DNIA 6. SIERPNIA ROKU 1768.

Z *Marly* d. 29. *Czerwca*. Dnia dzisiejszego Dwór na się żalobę wziął na 6 miesięcy z okazji śmierci Królowey *Jeymci*. Dwór do *Compiegne* dopiero dnia 27 Lipca wyjedzie. Śmiertelne zwłoki zmarley Królowey dnia 2 tegoż miesiąca do *S. Denis* przewiezione, i tam przez dni 40 wystawione będą. Biskup *de Puy* pogrzebowe mieć ma Kazanie w *S. Denis*, a Biskup przeszedł *Fresenki* w Metropolitalnym Kościele Paryskim. Arcybiskup *Aveionki* i Biskupi *Hrabstwa Wenezyńskiego* wezwani do Króla *Jmci* są aby przyśięgę wierności Biskupom *Francuskim* zwykłą wykonali. Z tąd dochodzą, iż pomienione Kraje, na zawsze do Korony *Francuskiej* będą przyłączone, i z nich partykularna Gubernia dla *Margrabi de Rochechouart* ułożona. Król *Jmci* dyspensował Parlament od zwyktych ceremonii tak oświadczenia mu kondolencyi, iako i kropienia wodą święconą śmiertelnych zwłok Królowey *Jeymci*. Podług listów z *Prambichou* 23 Lipca 1767. od Biskupa *Kanateńskiego*, Wikaryusza *Apostolskiego* w *Cochinchinie* pisanych, gdy jeden z *Misyjonarzów* naszych do *Cambegi* przybył, dowiedział się tam, iż *Barmasowie* naród podlegający Królowi *Pegu*, weszli do *Siamu*, Króla tamecznego zabili, Miasto spalili i z ziemią zrównali, całe Królestwo spustoszyli, *Mandarynów* część zabili, część

w niewolę zaprzędali. Biskup Tabraceński w Siamie dotąd nie-
szkający, do Pegu zaprowadzony był. Siamińczykowie, którzy
śmierci użli, w ostatney teraz nędzy zostają.

Z Strasburgu d. 2. Lipca. Ze Francya nie tak rychło my-
śli przywrócić Państwu Kościelnemu Miasto Awenion, poka-
zuje się z odmian w ułożeniu intrat uczynionych. Obywatele
Awenionu żadnych podatków nie płacili, ale jedynie akcyzę
z towarów do Miasta na sprzedaż w prowadzonych. Papiież nie
miał innych dochodów, oprócz dóbr kołowych, które nie wy-
starczały, na utrzymanie Wice-Legata i Ośób urzędowych.
Arendarze Generalni dochodów Króla Juci Francuskiego, za
240,000 Liwrów tabakę Kraiową za upowali. Ta summa obró-
cona była na utrzymanie milicji do ubezpieczenia Kraiu po-
trzebney. Reszta częścią Miastu, częścią pod upadłym mie-
szkańcom rozdana bywała. Teraz nowe uczynione być ma
w tej mierze rozporządzenie. Już nawet powiadaią, iż gene-
ralni Arendarze 3 Milliony Liwrów ofiarują.

Z Paryża d. 4. Lipca. Zaraz po śmierci Królowey Jeymci,
Król Jmé pisał do tóteyżego Arcy-Biskupa, zalecając mu aby
modlitwy za Duszę śl. Królowey Jeymci nakazał; stosując się
do Królewskiej żądzy Arcy-Biskup Jmé, następujący list Patter-
fki wydał: „Krzysztof de Beaumont, &c. Podobalo się Boskiej
„Opatrzności Bracia w Chrystusie naymilsi, doświadczać nas ka-
„rami nad które żadne umyśłom Francuzów dotkliwze być nie
„mogą. Zabrała nam śmierć głowy nayspierwsza, a oraz nay-
„milze, a to prawie bez żadnego czasu przerwania. O iak nie-
„znośna jest ostatnia, którą ponosimy utrata, która nowe otwie-
„rając łez zrzodła, cały naród w nayokropnieyszym zanurza smut-
„ku. Odbiera nam Bracia w Chrystusie naymilsi, Niebo Kró-
„lową, którey cnoty, bardziey ielacze niż stopień godności do-
„poważenia oney i szabowania nas zachęcały. Królową, któ-
„rey na umyśle stawić sobie nie mogliśmy, abyśmy razem wy-
„obrażenia pobożności nie stawili. Z osobliwszego z rządu
„Boskiej Opatrzności na naysperwszym światu tronie stawio-

na, dla zbudowania poddanych, ratowania nędznych, nigdy
Korony swojej blaskiem tak nie była zaślepiona, aby nikczemności rzeczy doczesnych nie widziała. Poznała ona, iż zbawienie duszy rzeczą jest jedynie potrzebną, i że śmierć krująca Berla, Królowi w grobach równie iako i poddanym nie oprócz dobrych lub złych spraw nie zostawuje. Otoczona chwałą światową, zawsze Boga przed oczami miała, i obowiązek zachowania praw jego, przytomny był iey pamięci. W przeciągu 43 lat, przez które Tron posiadała, nie przestała, ile w iey mocy było dobrze czynić, a serce iey i chęć przewyższała ieszcze dobrodzieystwa. Córka będąc Króla mądrego i dobrotliwego, który wspólnym życiem do podziwienia był pobudką, i celem miłości podlegających sobie narodów; Matką będąc Królowej, na którym Naród największe swoje załadzał nadzieje, i z którego szczęścia i chwały w przyszłe czasy spodziewała się; obie te miłości swojej najwyższe pobudki w tymże prawie czasie utraciła. Chętało Niebo tym ieszcze sposobem cnoty iey doświadczyć, a ona z strony swojej, z pokornym nawołaniem Boga, oddaniem się, poddała się wyrokowi tego, który w mocy swojej ma i życie ludzkie i losy Monarchyi. Miewmy więc Bracia najmiłsi, za przykładem Monarchy naszego mocną ufność, iż Bóg do siebie tę pobożną Królową wzwyżwyciągnie, nadgródzić chciał wysoką iey cnotę i stateczną pobożność, z wszystkimiż życiami iey sprawami ściśle zjednoczoną. Starajmy się za nią zadobyć uczynić Boskiej sprawiedliwości, i modlitw naszych gorącością zgładzić one niedoskonałości, przez któreby od osiągnięcia wiekuiściey chwały ieszcze mogła być zatrzymana. Niech ofiary one Najświętsze, które na Ołtarzach naszych za iey duszę sprawowane będą, zjedną Królowi Jmci onę w tym żalu swoim pociechę, o którą dla niego Boga Oycę miłosierdzia prosimy. Niech dla zżug nieskończonych Zbawiciela naszego, który łask wszelkich jest źródłem, przy długim życiu i zdrowiu zachowany będzie Monarcha tak poddanym swoim miły, tak oraz do ich uszczęśliwienia potrzebny, niech zachowana będzie cała iego Najjaśniejsza Familia, &c. ,,

Z Petersberka d. 10. Czerwca. Czytelnikom naszym nie ma-
ją podobno przyługę uczyniemy, kiedy onym przełożemy iakie
z rozkazu Imperatorowej Jeymci pod dyrekcją Hrabi *Orlow* od
takzych uczonych ludzi podróże mają być przedsięwzięte. Tych
podróży celem są, Obserwacye Gwiazdarskie przeyscia Wenery
przez płaszczynę słońca, na co nie tylko Astronomow najlep-
szych wybrano, ale też i mieysca po tym tak obszernym Pań-
stwie naywygodnieysze naznaczono. Wszakże oprócz tych Ob-
serwacyi, mają być czynione i insze częścią do Kraiopifarskiej
nauki, częścią do Historji naturalney należące, z którch sobie
naywiększe pożytki obiecują. Do Gwiazdarskich Obserwacyi
oprócz Kapitana *Sheniew* do *Falkuska* w przelżym Miesiącu Lu-
tym wyflanego, wyflani być mają w tym ieszcze roku następu-
jącej zimy PP. *Rumowski*, *Pictet* i *Mallet*, do Miast *Kola*, *Penoi* i *Ko-
reda* w Laponii Moskiewskiej. Pan Professor *Lowich* do Astraka-
nu. PP. *Kraft* i *Euler* młodzy do *Orenburga*. Do Obserwacyi
Fizyckich naznaczeni są PP. Professorowie *Pallas*, *Gmelin* i *Falk*.
Przydany im iest Pan *Lepeshin* i Doktor *Guldenstadt*. PP. *Falk*, *Pal-
las*, i *Lepeshin* obiechać mają cały Kraiy nad Wołgą położony,
Gubernią *Orenburką*, *Kazan* i część *Syberyi*. PP. zaś *Gmelin* i
Guldenstadt Kraiy nad *Donem* i *Doncem*, i od *Astrakanu* aż do gra-
nic *Perkich*. Nie tylko opatrzone w wszystkie przyzwoite po-
trzeby tych ludzi uczonych, ale też przydano każdemu
z nich po kilka Studentów, rysunkarzów, strzelców, &c. Nad
to Imperatorowa Jeymc wszystkim na te Obserwacye wyflanym
Professorom dwoistą przez cały czas iazdy swojej pensją, a
przytym na przyzwoite oporzadzenie się 30,000 Rublów wyzna-
czyła, a ukazem własną ręką swoją podpisanym, iak nayuściłniej
wszystkim Prowincyi Gubernatorom przykazala, ile będzie
mogło być, naybardziej dopomagać tym uczonym ludziom w
przedsięwziętej robocie: Pan *Lepeshin* z przydanemi sobie Ofo-
bami już dnia 8 tego miesiaca ztąd na Miasto *Moskwę* do *Sim-
birska* wyiechał. Inni w krótce w tęż drogę udadzą się, ale
pierwiey Imperatorowej Jeymci będą prezentowani.